

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

Karjeros planavimo paslaugos žemdirbiams

Daugelis galvoja, kad svarbiausia paskata siekti karjeros yra galimybė daugiau uždirbti. Tačiau šie samprotavimai nevisiškai tinka kalbant apie žemdirbiškas profesijas. Tikriesiems žemdirbiams svarbiausias gyvenimo tikslas neapsiriboja gaunamu uždarbiu. Darbas žemės ūkyje jiems – gyvenimo būdas. Nors žemdirbiai savo karjerą suvokia ne tik kaip pinigų siekį, tačiau ir jiems supratimas, kaip planuoti profesinę ateitį, aktualus.

Žemdirbio karjera - ne tik gaunamas uždarbis

Lietuvos žemės ūkio universiteto (LŽŪU) mokslininkai tyrinėjo, kas lemia žemės ūkio sektoriuje dirbančių žmonių profesinę saviraišką. Tyrimai atlikti apklausiant aktyvius, motyvuotus žemdirbiškų profesijų atstovus, kurie kilę iš kaimo. „Išanalizavus tyrimų duomenis paaiškėjo, kad žemdirbiškų profesijų asmenų karjerai didžiausios įtakos turi tokie veiksniai: žemdirbių gyvenimo būdas, pasireiškiantis specifiniu santykiu su žeme ir gamta. Taip pat labai svarbu jaustis savo žemės šeimininku. Tai jam suteikia emocinį komfortą ir socialinį saugumą“, - sako LŽŪU Profesinės pedagogikos ir psichologijos katedros vedėjas doc. dr. Sigitas Daukilas.

Šių tyrimų rezultatai LŽŪU dėstytojus paskatino daugiau panagrinėti žemdirbių karjeros problemas. „Daugeliui atrodo, kad svarbiausia - gerai išmanyti savo profesiją. Tačiau karjerą planuojančiam žmogui aktualu ne vien profesinės žinios. Reikia mokytis pažinti save, socialinę aplinką, kurioje žmogus gyvena. Žemės ūkis yra tokios profesijos, kur žmogaus veikla susijusi su gyvąja gamta. Žemdirbiškų profesijų atstovams taip pat būdinga išlavinta vaizduotė, laisvės ir nepriklausomybės siekis. Tikrasis žemdirbys žemės nelaiko vien pinigų uždarbio šaltiniu. Jis žemę vertina kaip gyvą organizmą, kurį reikia puoselėti, kad jis nesunyktų. Žmogus, kuris gerai pažįsta save, moka tinkamai įvertinti aplinką, sugeba bendrauti ir bendradarbiauti su kaimynais ir kitų profesijų partneriais, turi daugiau galimybių gerai dirbti ir vystyti savo veiklą. Toks žmogus racionaliai planuoja savo karjerą, galvoja apie darbo vietų kaime kūrimą ne tik sau, bet ir kitiems“, - pasakoja doc. dr. S. Daukilas.

Todėl LŽŪU dėmesį skiria ne tik tiesioginėms profesinėms žinioms perteikti. Jaunimas mokomas ir supratimo apie karjerą. Pernai LŽŪU Profesinės pedagogikos ir psichologijos katedra kartu su partneriais: Lietuvos veterinarijos akademija, Žemės ūkio rūmais bei Aukštesniųjų žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklų direktorių asociacija, pradėjo įgyvendinti Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų remiamą projektą „Efektyvus profesinės karjeros projektavimas“. Svarbiausias jo tikslas - stiprinti ir plėtoti profesinio aukštojo mokslo informavimo ir konsultavimo paslaugų sistemą šalyje, taip pat parengti bei įgyvendinti kvalifikacijos kėlimo ir specialiųjų profesinių studijų „Profesijos konsultantas“ dalykų programas.

Įkurtas Karjeros centras

Vienas iš šio projekto darbo rezultatų - pernai universitete įkurtas ir pradėjęs veikti Karjeros centras. Jam sėkmingai vadovauja centro direktorė soc.m. dr. Rita Mičiulienė. Čia taip pat dirba psichologė Ingrida Ilgavyžienė. Centre studentai informuojami apie darbo rinkos pasiūlą,

paklausą bei darbo paiešką, įsidarbinimo šalyje ir užsienyje galimybes. Teikiamos konsultacijos profesinio pasirinkimo ir tinkamumo, karjeros planavimo, realizavimo ir jos kaitos klausimais. Šiame karjeros centre organizuojami studentų susitikimai su darbdaviais, verslininkais, darbo biržos atstovais. Taip pat nuolat rengiami jaunų žmonių mokymai, edukaciniai, socialiniai bei kultūriniai projektai karjeros ir įsidarbinimo klausimais. LŽŪU Karjeros centre kuriamos informacinės elektroninės laisvų darbo vietų ir potencialių darbuotojų, t.y. studentų, duomenų bazės, renkama, kaupiama ir analizuojama informacija apie universiteto studentų karjerą, įsidarbinimą. Leidžiami informaciniai ir metodiniai leidiniai.

„Kiekvienas studentas, norintis sėkmingai prisitaikyti šiuolaikinėje darbo rinkoje, turi sugebėti pažinti save, mokėti planuoti savo karjerą, vertinti profesinius ypatumus. Todėl parengėme specialią profesinės karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo programą. Ji suskirstyta į tris lygius“, - sakė doc. dr. S. Daukilas.

Pirmoji programos dalis „Savęs pažinimas ir profesinės karjeros planavimas“ aktuali pirmojo ir antrojo kurso studentams. Geriau pažindamas save žmogus sėkmingiau atsirenka įsidarbinimo ir kitokią profesijos informaciją, kuri labiausiai atitinka jo interesus bei vertybes. Antroji programos dalis „Pasitikėjimas savimi ir profesinė karjera“ skirta trečiojo kurso studentams. Jie išsiugdys pasitikėjimą savo jėgomis, supras, kaip mokymosi pasiekimai ir gyvenimo patirtis siejasi su profesinėmis galimybėmis. Tai sėkmingos profesinės karjeros projektavimo antrasis žingsnis. Trečioji programos dalis „Ką svarbu žinoti ieškančiajam darbo? Ko reikalauja darbdavys?“ parengta taip, kad padėtų darbo rinkoje adaptuotis ketvirtojo kurso studentams ir magistrantams. Užsiėmimai pagal minėtąją programą Karjeros centre vyksta šių metų pavasario semestre. Jų metu naudojamos įvairios interaktyvios ugdymo formos: pratimai, psichologiniai žaidimai, testai, dirbama individualiai, poromis, grupėmis.

Įgyvendinant minėtąjį ES remiamą projektą „Efektyvus profesinės karjeros projektavimas“, LŽŪU rengiama specialiųjų profesinių studijų programa Profesijos konsultantas. Pasak doc. dr. S. Daukilo, ji orientuota į profesinių žemės ūkio mokyklų dėstytojus, kurie norės specializuotis ir užsiimti profesijos konsultavimu bei informavimu. Studijos pagal šią naują programą bus ne tik tradicinės, bet norintieji galės mokytis ir nuotolinio mokymo būdu. Jas baigę pedagogai galės padėti savo mokiniams sėkmingiau planuoti karjerą. Naująją profesijos konsultanto mokymo programą pirmieji 30 pedagogų išbandys jau šių metų rudenį ir ateinančių metų pavasarį. „Pasirinkę šią studijų programą pedagogai įgis profesinio ugdymo, karjeros konsultavimo ir projektavimo žinių, daugiau sužinos apie darbo rinkos tendencijas, karjeros valdymą ir pan.“, - sako doc. dr. S. Daukilas.

ES struktūrinių fondų remiamą projektą „Efektyvus profesinės karjeros projektavimas“ LŽŪU kartu su partneriais vykdys iki 2008 m. kovo mėn. Tad savo karjerai neabejingi žemdirbiškų profesijų atstovai turės kur kreiptis jiems rūpimais klausimais.

„Ūkininko patarėjas“ 2006 m. balandžio 27 d. Nr. 47 (1947)

„ŪP“ korespondentė Rasa JAGAITĖ